

Slovenije ali pa so jih tako »pokoščkali«, da imajo danes tam le še svoje vrtičke ali pa zazidljive parcele (Iskra, TAM, Mura, IUV, Rog, Pletenina, Rašica, Novoteks, Pionir, Labod ..., da ne naštevam naprej). S tem, kako (ne)konkurenčna so bila svoj čas ta podjetja, se delovnemu ljudstvu sploh ni bilo treba ukvarjati. Pa ne zato, ker ni bilo demokracije, pač pa zato, ker si ni rabilo beliti glave, kako bo plačalo položnice in druge banalnosti v svojem vsakdanjku. Danes je delavec očitno najbolj konkurenčen, če ne dobiva ne bruto ne neto plače, hrani naj ga pa kar škofjska Karitas.

Tudi tako opevana tržna ekonomija se dá s kvotami uporabiti pri vzbujanju slabe vesti državljanov, katerim pripisujejo, da bi še vedno radi dogovorno. Kaj pa državljan ve o tem, ko se navno vpraša: »Zakaj že smo morali zapreti tovarno sladorja v Ormožu?«

Slovenijo nam bodo bržkone resetirali moške iz EU, OECD, NATA, ZDA itd., saj smo v tem pogledu že zgodovinsko kooperativni. Rekla bi, da je še vedno aktualna šala iz časa YU, če poznate zgodbo o risalnem žebličku, ki so si ga drug drugemu na stol podtikali predstavniki republik v bivši Jugi, le Slovenec ga je dal nazaj na svoj stol, češ, gotovo je takšen predpis. In če bodo neosveščeni državljanji, ki se menda ne morejo izviti iz starega preživetvenega modela drobnih rent in privilegijev, na kakšnem referendumu izglasovali (ali pa tudi ne) kaj oblasti nevšečnega, jim bo ta znova in znova izstavljala račune, češ, ali smo mi zaradi vas, ali ste vi zaradi nas!

Nespoštljiv in prezirljiv odnos državljanov do sodstva in drugih oblastniških vej morda ne izhaja toliko iz slabih zgledov, kot iz spoznanja, da ima Pravica v Sloveniji oči zavezane iz čisto drugih razlogov kot drugod po svetu.

»Zakaj državljanji izbiramo, kakor izbiramo?«, se sprašuje peterica mož, intelektualcev, ki ne ustanovlja nove stranke. Zato, ker se, ko se odpravimo na volišče, malo v šali, malo zares sprašujemo: »Se obesimo na jabolko ali na hruško?« ■

TANJA ŠKOF, Novo mesto

Delo, 21. aprila

Pogini čebel zaradi škropljenja se nadaljujejo

Pod tem naslovom je objavilo Delo v rubriki »Na kratko« novico o poginu čebel v Prekmurju. In spet smo tam kot vsako leto, najpogosteje ob tem času. Javnosti bi rad sporočil, da je komisija za strokovno presojo potrjenega rejskega programa za kranjsko čebelo, ki jo je imenovalo ministrstvo za kmetijstvo januarja 2008, v svojem poročilu junija 2008 (poročilo je javno dostopno na spletni strani MKGP), potem ko je strokovno pregledala in analizirala obstoječe in veljavno zakonodajo, predlagala med drugim tudi naslednje:

»Za ohranjanje slovenske avtohtone populacije kranjske čebele je treba izdelati in sprejeti: Zakon o kranjski čebeli in čebelarstvu.

V zakonu mora biti zakonsko določeno in opredeljeno najmanj naslednje:

- multifunkcionalna vloga gojenja čebel,
- varstvo avtohtone populacije kranjske čebele (ohranjanje njene genetske diverzitete, ohranjanje obsega genskega sklada ...)

- mednarodna zaščita avtohtone populacije kranjske čebele (zaščitna znamka: authentic carniolan)

- zaščita avtohtone populacije kranjske čebele (fitofarmaceutski pripravki, čebele in kmetijstvo)

- izgube (odmiranje) čebeljih družin

- gojenje čebel (osnovna določila o gojenju čebel, postavitev čebelnjakov, zootehnični normativi, podnebne spremembe in čebelarstvo, oprema v čebelarstvu, dolžnosti, izobrazba in izobraževanje čebelarjev, kodeks dobre prakse v čebelarstvu, kakovost in varnost čebeljih pridelkov, gospodarjenje in spodbujanja v čebelarstvu ...)

- sonaravno čebelarstvo

- prevozno čebelarstvo (osnovna določila o čebelji paši in prevozu čebel, postavitev prevoznih čebelnjakov, dovolilnice za čebelno pašo ...)

- selekcija čebel (rejski program, čistopasemsko gojenje, linijska reja, trotarji, ohranjanje genetske divezitetete, genetske variabilnosti, ekotipi, spremljanje in ukrepi za ohranjanje genetske čistosti kranjske čebele, varovalna območja, vzrejališča, genske banke in situ in vivo, testna postaja, javne plemenilne postaje itd.)

- pristojnosti ministrstva in upravnih enot, čebelarstva združenja in druge organizacije v čebelarstvu, naloge in organiziranost javnih služb, svet za čebelarstvo

- izobraževanje, raziskovalno in strokovno delo v čebelarstvu

- promete s čebeljimi maticami in družinami

- nagrade in priznanja v čebelarstvu

- kazni za prekrške, prehodne in končne določbe

Ta predlog je s posebnim dopisom podprla v februarju 2009 tudi Biotehniška fakulteta in z njim se je v svojem dopisu strinjala SAZU. Dokler ne bodo natančno zakonsko urejena in določena pravila o čebelarjenju in kmetovanju, toliko časa bomo take novice še brali, možnosti za ohranjanje naše kranjske čebele pa bodo vsak dan manjše. ■

PROF. DR. ANDREJ ŠALEHAR, predsednik strokovne komisije, zaslužni profesor

Delo, 19. februarja

Popolna ignoranca sodne oblasti v Hotizi

Klicanje hrvaške policije na slovensko stran Mure pri Hotizi je opravičeno povzročilo ogorčenje zaradi nevarovanja ozemlja Slovenije v občutljivem območju, saj meja med Slovenijo in Hrvaško še nikjer ni določena.

K prispevkoma Danijela Starmana in Rogerja Gogale v Delu dodajam še nekatera dejstva iz geodetske stroke – iz zemljiškega katastra. O članku Frana Golevščka nimam mnenja, saj ne vem, kaj je »slovenska nočna mora« in kaj je g. Golevšček želel povedati s tem, da si Gogala »puli lase«, Starman pa »rohni«.

Meje katastrskih občin so nastale v prvi polovici 19. stoletja in so bile pogosto izbrane po naravnih mejah. V stoletjih se je marsikaj spremenilo, tudi potek vodotokov. Zato ne sme biti samo zemljiški kataster kriterij za določanje meja. Tudi Mura je menjala tok. Meja po sredini Mure je bila še vrisana leta 1845, nato je bila vrisana še leta 1931 kot meja Dravske banovine, kar prikazuje Krajevni leksikon Dravske banovine, Ljubljana 1937 in leta 1980, kar